

Μετοχ. 1) Ὁ ἡύξημένος εἰς ἡλικίαν, ἐπὶ ἀνθρώπου κοιν. : Παιδὶ μέσ' ἔς τὰ χάδια ἀναθρεμμένο. Εἶν' ἀναθρεμμένος ἔς τὴν πόλιν - ἔς τὸ χωριό. Ἀναθρεμμένος ἔς τὴν ἀγκαλῆα τῆς μάνας του κοιν. Ἀναθρεμμένα δὲ εἶναι τὰ παιδιὰ δούκ' εἶν' ἄξα νὰ φέρουνε κ' ἕνα ὁμαράκι (γομαράκι, δέμα ξύλων φερόμενον ὑπὸ ἀνθρώπου) Ἀπύρανθ. || Ἄσμι.

Ἀρχισε γλῶσσα μου πικρή, χεῖλη φαρμακωμένο, κ' ἐσὺ κορμί μου θλιβερό ἔς τὰ πάθη ν'εθρεμμένο, τὰ πάθη μ' εἶν' ἀρίθμητα καὶ μετρητὰ δὲν ἔχουν Νίσυρ.

Ὁ πρωτογῆος τῆς μάνας του σταυρὸς μαλαματένης καὶ μὲ τοῦ μόσκου τὸ κλωνὶ εἶναι ἀνεθρεμμένος

Χηλ. Συνών. ἀναστημένος (ιδ. ἀναστένω), μεγαλωμένος (ιδ. μεγαλώνω). β) Εὐρωστος, εὐτραφής Ἀθῆν. Κρήτ. (Βιάνν.) κ. ἄ. : Ἀναθρεμμένο ἄλογο - γαῖδοῦρι κττ. Ἀθῆν. Γαῖδαρος ἀνεθρεμμένος Βιάνν. Συνών. θρεμμένος (ιδ. θρέφω). 2) Ὁ λαβὼν ὠρισμένην ἀνατροφὴν καὶ ἀποκτήσας ὠρισμένας συνηθείας Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Ἐὼ ἤμουν ἔς τὸ σπῖτι μας ἀλλεῶτικα ἀνεθρεμμένη κ' ἤρθα πὰ κ' ἠῦρεκ' ἀλλεῶτικα. Συνών. μαθημένος (ιδ. μαθαίνω), συνηθισμένος (ιδ. συνηθίζω).

*ἀναθρηνημός ὁ, ἀναθρημός Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναθρηνῶ ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ ἐνεστ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. κρατῶ - κρατημός, λυπῶ - λυπημός, τρυγῶ - τρυγημός κττ. Τὸ ἀναθρημός καθ' ἀπλολογίαν.

Θρηῆνος, κοπετός : Γί'κ' ὁ ἀναθρημός. Συνών. θρηνημα, θρηνημός, θρηνηλόγι, θρηνηλογιά, θρηῆνος, κλάψιμο.

ἀναθρηνῶ ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 329

Τὸ μεταγν. ἀναθρηνῶ.

Κλαίω, θρηνῶ : Ποίημ.

Τυφλωμένο ἀπὸ τὰ δάκρυα τὸ ποντίκι ἀναθρηνεῖ.

ἀναθρονιάζω ἀμάρτ. Μέσ. ἀναθρονιάζομαι Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. θρονιάζω.

Μέσ. κάθημαι ἀνέτως, ἀναπαντικά, χωρὶς νὰ φαίνωμαι διατεθειμένος νὰ σηκωθῶ : Τί μοῦ ἀναθρονιάστηκες ἔς τὸν καναπέ; Συνών. στρογγυλοκάθομαι.

*ἀναθροφάδι τό, ἀνατροφάδι Θράκ. (Περίστασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀναθροφή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδι.

Πλέγμα τετράγωνον ἐκ καλάμων μήκους δύο περίπου πήχεων, κεχρισμένον διὰ κόπρου βοός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τρέφουν τοὺς μεταξοσκώληκας. Συνών. ἀναθροφάρι 3, καλαμωτή.

ἀναθροφάρι τό, ἀνετρεφάρι Θράκ. (Μυριόφ. Περίστασ.) ἀναθροφάρι Δ.Κρήτ. ἀνεθροφάρι Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀναθροφή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι ἢ ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ οὐσ. θροφάρι.

1) Ζῶον ἀκολουθοῦν καὶ θηλάζον τὴν μητέρα του, ζῶον σιτευτόν, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ ἐπὶ βρέφους Κρήτ. Συνών. ἀκόλουθο 1, θρεφτάρι, θρεφτό, θροφάρι.

β) Ἀρνίον ἢ ἐρίφιον ὀρφανόν, τὸ ὁποῖον θηλάζει ἄλλην μητέρα Κρήτ. Συνών. ἀναδεσάρι, ἀναδεσιάρικο. 2) Ἀρνίον ἢ ἐρίφιον, τὸ ὁποῖον ἕκαστος τῶν ποιμένων χαρίζει εἰς συνάδελφόν του ἀπολέσαντα τὸ ποίμνιόν του διὰ νὰ ἀνασηματίσῃ αὐτὸ Κρήτ. Συνών. χαρισάρι. 3) *Ἀναθροφάδι, ὁ ιδ., Θράκ. (Μυριόφ. Περίστασ.)

ἀναθροφή ἡ, ἀνατροφή λόγ. κοιν. ἀνατροφὴ βόρ. ιδιῶμ. ἀναθροφή κοιν. ἀναθροφή βόρ. ιδιῶμ. ἀνεθροφή Κρήτ. Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ. ν'εθροφή Κάλυμν.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀνατροφῆ.

1) Τὸ νὰ ἀναθρέψῃ τις, νὰ μεγαλώσῃ ἐν μικρὸν παιδίον, ἐκτροφή κοιν. : Ἡ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν ἔχει κόπο κοιν. || Φρ. Εἶναι ἀπάνου ἔς τὴν ἀνατροφή (ἐπὶ οἰκογενειάρχου ὑποχρεωμένου νὰ τρέφῃ πολυμελὴ οἰκογένειαν ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Καλὴ ἀνατροφή! (εὐχὴ πρὸς γυναῖκα μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ τεσσαρακονθήμερου ἀπὸ τῆς γεννήσεως) Σάμ. || Ἄσμι.

Νάνι του ποῦ νὰ κοιμηθῇ τὸν ὕπνο τῆς ὑγείας του, τὸν ὕπνο τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς μεγαλωσύνης

(βανκάλ.) Νίσυρ. β) Τὸ ἀνατρεφόμενον, ἐκτρεφόμενον παιδίον Κρήτ. : Φρ. Διὰ τοῦ ἀναθροφῆ! (ἐπὶ παιδίου ἀτάκτου). Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Νεοφ. Ἐγκώμ. Διομήδ. (Anal. Boll. 26,213,9) «ἦν δὲ ὁ μεῖραξ ἀνατροφή τε καὶ μαθητεία Τριφυλλίου τοῦ μεγάλου». Συνών. ἀνάθρεμμα 1. Πβ. ἀναθροφάρι. 2) Διαπαιδαγώγησις, ἐκπαίδευσις κοιν. : Ὁ δεῖνα ἔχει -πῆρε καλὴ ἢ κακὴ ἀνατροφή. Κορίτσι -παιδὶ μὲ ἀνατροφή (ἐνν. καλή). Τοῦ ἔχει δώσει ἡ μητέρα του ἀνατροφή καθὼς πρέπει κοιν. Κακὴ ἀνεθροφή 'χον δὲ κοπέλλια του ('χου = ἔχουν) Κρήτ. || Γνωμ. Κατὰ τὴ συνανατροφὴ καὶ ἡ ἀνατροφὴ (ἐκ τῶν κακῶν ἢ καλῶν συνανατροφῶν ἐπηρεάζονται πολὺ τὰ ἦθη τοῦ ἀνθρώπου) Ἡπ. Συνών. ἀνάθρεμμα 3.

ἀναθροφίγια τά, ἀνετροφίγια Α.Κρήτ. ἀναθροφίγια Δ.Κρήτ. ἀνεθροφίγια Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀναθροφή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίγια. Περί τοῦ ὁμοίου σχηματισμοῦ πβ. τὰ ὅμοια βουλλωτίγια, βρετίγια, θρεφτίγια κττ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ἡ διὰ τὴν ἀνατροφὴν παρεχομένη ἀμοιβή, τροφεία ἔνθ' ἀν. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Βλάχ. Συνών. θρεφτίγια.

2) Ἡ παιδικὴ ἡλικία Δ.Κρήτ. : Σ' εἴ' ἀναθροφίγια μου δὲ δὲ θυμοῦμαι γὼ ἐτουνανὲ τὰ πράματα. Κατὰ ἀνεθροφίγια εἶχενε.

ἀναθροφικός ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. ἀναθροφικὴ Θήρ. Ἰος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀναθροφή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

Τὸ θηλ., κόρη ὡς ἴδιον τέκνον ἀνατρεφόμενη ὑπὸ ἄλλης οἰκογενείας, κόρη θετῆ : «Τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ του κύρ Ἰωάσαφ ὡς ἀναθροφικὴν» (ἐκ διαθήκης τοῦ 1816). Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀναθρεφτικός.

ἀναθυμεθὴ ἡ, Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐνεθυμέθα ἄορ. τοῦ ρ. ἀναθυμοῦμαι, δι' ὁ ιδ. ἀναθυμίζω. Εἰς τὸν σχηματισμὸν πάντως ἐπέδρασε καὶ ὁ ἐνεστ., διότι ἄλλως θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἐνεθυμεθῆ.

Τὸ νὰ ἀναφέρῃ κανεὶς τινὰ ἀπόντα, ἀνάμνησις : Παροιμ. φρ. Ἀναθυμεθὴ καὶ μὴ κατασυρμονή (ἀναπολοῦντες ἀπόντα πρόσωπα καὶ τὰς κακὰς πράξεις ἢ τὰ ἐλαττώματα τῶν ὡς μὴ τοὺς κατηγορῶμεν. κατασυρμονή = καταλαλιά, κατηγορία). Συνών. ἀναθύμημα, ἀναθύμησι, ἀναθυμιά, ἀναθύμισμα, ἀνακάλημα, θύμησι. Πβ. ἀθιβολή 4, ἀναβολή 8, ἀναγορεῖα 1, ἀναθιβολή 1.

ἀναθύμημα τό, Κέρκ. —Κθεοτόκ. Οἱ σκλάβ. 320 —Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναθυμῶ, δι' ὃ ἰδ. ἀναθυμίζω. Παρὰ Βλάχ. ἀναθύμισμα.

1) Τὸ νὰ ἀναπολήσῃ τις τὰ παρελθόντα, ἀνάμνησις. Λεξ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναθυμεθῆ.

2) Τὸ πρὸς ἀνάμνησιν χρησιμεῦον πρᾶγμα, ἐνθύμιον Κέρκ. — Κθεοτόκ. ἐνθ' ἀν. : Ἐνα ἀναθύμημα παρμένο ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον Κθεοτόκ. ἐνθ' ἀν.

ἀναθύμησι ἢ, πολλαχ. ἀναθύμ'σ' Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναθυμῶ, δι' ὃ ἰδ. ἀναθυμίζω. Παρὰ Βλάχ. ἀναθύμησις.

Ἀνάμνησις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναθυμεθῆ.

ἀναθυμιά ἢ, ΜΜαλακάσ. ἐν Ἀνθολ. Η' Αποστολίδ.

Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναθυμῶ, δι' ὃ ἰδ. ἀναθυμίζω.

Ἀνάμνησις ἐνθ' ἀν. : Ποίημ.

... Ὁ πλανταγμένος νοῦς
ποῦ πήγαινε δὲν ἤξερε, μὲ τὰ φτερὰ χαμένα,
ο' ἀναθυμίες καὶ πόθους ὠκεανούς

ΜΜαλακάσ. ἐνθ' ἀν.

ἀναθύμισμα τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ρ. ἀναθυμιάζω. Πβ. θυμιάζω.

Τὸ νὰ θυμιάσῃ τις ἐκ νέου : Ἄσμ.

Ἔτ' ἀναθύμισμα τοῦ διακόνου | ἐφταρνίστηκε ὁ δεσπότης.

Συνών. ἀναθυμιάτισμα.

ἀναθυμιάτιζω Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. θυμιάτιζω.

Θυμιατίζω ἐκ νέου, κατ' ἐπανάληψιν : Ἀναθυμιατίζει τὸν ἄρρωστο. Ἀναθυμιάτισε τὸν νεκρό.

ἀναθυμιάτισμα τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναθυμιάτιζω.

Ἀναθύμισμα, ὁ ἰδ.

ἀναθυμίζω σύνηθ. ἀνεθυμίζω Α. Κρήτ. κ.ά. ἀναθυμῶ Γ' Αθάν. Πρωινὸ ξεκιν. 36 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀναθ'μῶ Μακεδ. (Καταφύγ.) Μέσ. ἀναθυμίζομαι Ἀθῆν. ἀναθυμοῦμαι Ἰων. (Σμύρν.) Καπ. Κέρκ. Κρήτ. Πειρ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κοτύωρ. Νικόπ.) — ΙΒενιζέλ. Παροιμ.² 294, 142^β Ιδραγούμ. Σταμάτ. 52 — Λεξ. Δεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀναθυμειοῦμαι Ζάκ. ἀναθυμειέμαι Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀναθυμειῶμαι Πελοπν. (Ἡλ.) ἀναθυμᾶμαι Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. ἀναθ'μοῦμι Μακεδ. ἀνεθυμοῦμαι Α. Κρήτ. Κυκλ. (Κύθν. κ.ά.)

Τὸ μεσν. ἀναθυμίζω. Καὶ τὸ μέσ. ἀναθυμᾶμαι μεσν. Πβ. Ξενιτ. στ. 15 (ἐκδ. Wagner σ. 203) «ἀναθυμᾶται καὶ θρηνεῖ καὶ βαρυαναστενάζει». Τὸ ἀναθυμοῦμαι καὶ παρὰ Πορτ.

Ἐνεργ. καὶ μέσ. μετβ. ὑπομιμνήσκω, ὑπενθυμίζω τι εἰς τινα σύνηθ. : Νὰ μοῦ τὸ ἀναθυμίσῃς Λεξ. Δημητρ. Τὸ δαχτυλίδι του μοῦ τὸν ἀναθυμίζει αὐτόθ. || Παροιμ.

Τ' Αὐγούστου τὰ βορρέασματα τὸ Μάι ἀναθυμοῦνται (οἱ κατ' Αὐγούστου πνέοντες βόρειοι ἢ βορειοανατολικοὶ ἄνεμοι ἀνακουφίζοντες ἀπὸ τοῦ θερινοῦ καύματος ὑπενθυμίζουν τὸν δροσερὸν Μάιον. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2, 631) Πειρ. — Ποίημ.

Τ' ἀρχοντικοῦ σπιτιοῦ τ' ἀπομεινάρει ἀναθυμᾶει 'ς τὸ νοῦ χρόνι παλαιά

Γ' Αθάν. ἐνθ' ἀν. Συνών. θυμίζω. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διγεν. Ἀκρίτ. 1302 (ἐκδ. ΑΜηλιαρ.) «καὶ πάλιν διὰ ἔρωτα ἀναθυμίζω τώρα». Καὶ ἀμτβ. ὁμοίως ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀναπολῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἀναμνησχομαι,

ἐνθυμοῦμαι σύνηθ. καὶ Καπ. Πόντ. (Κοτύωρ. Νικόπ.) : Οἱ μεγάλοι ἀναθυμίζουν τὰ παλαιὰ τους Ἀθῆν. Νὰ μ' ἀναθ'μᾶς Καταφύγ. Ἀναθυμήθηκε τοὺς παλαιούς παρᾶδες τοῦ νησιοῦ ποῦ δὲν κουβεντιάζανε ποτές γιὰ τὸ μελλούμενο ψάρεμα (ἐκ διηγ.) Ἐβδομαδ. Τύπ. 2 Αὐγούστου 1934. Χαρούμενος ὅλη τὴν ἡμέρα ἀναθυμοῦνταν τοῖς στιγμὲς τοῖς ἐρωτικὲς ποῦ πέρασαν Ιδραγούμ. ἐνθ' ἀν. Ἀν τὸ ἀναθυμῶ καμμιὰ μέρα, θὰ τοῦ ξαναεἰπῶ Λεξ. Δημητρ. || Φρ. Σταφύλια ἀναθυμήθηκαν μέσ' 'ς τὸ χειμῶνα (πρὸς τὸν ποθοῦντά τι ἀκαίρως) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Σήμερα τὰ ματάκια μου θὰ κλάψουν τὰ καημένα, γιὰτὶ ἀναθυμηθήκανε πράματα περασμένα Λακων.

Ἐπεσα καὶ κοιμήθηκα, | τὴ νύχτα ἀνανοήθηκα, τὸ λόγο ἀναθυμήθηκα αὐτόθ.

Ἀναθυμᾶμαι τὴν αὐγὴ | ποῦ μοῦ 'ταξες ἕνα φιλεῖ τὴ νύχτα τ' ὄνειρεύομαι | καὶ τὴν ἡμέρα καίγομαι Λεξ. Δημητρ.

Κ' εἶσι ὅσα γνώρισε καλὰ ὁ νοῦς μου ἀναθυμειέται αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Συνών. ἀναγορεῦω 1 β, ἀναθιβάλλω Β 2, ἀνιστορεῶ, θυμᾶμαι.

ἀναθύμισμα τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀναθυμίζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἀνάμνησις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναθυμεθῆ.

ἀναίδεια ἢ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀναίδεια.

Ἐλλειψις αἰδοῦς, ἀναισχυντία, θρασύτης : Αὐτὸ εἶναι ἀναίδεια. Ἀναίδεια ποῦ τὴν ἔχει! Δὲν ὑποφέρεται ἢ ἀναίδειά του. Ἡ ἀναίδεια κ' ἢ ξετσιπωσιά της δὲν ἔχουν ὄρια. Συνών. ἀδιαντροπία, ἀναισχυντία, ξετσιπωσιά.

ἀναιδέστατα ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ὑπερθ. τοῦ ἐπιθ. ἀναιδής.

Μὲ πολλὴν ἀναίδειαν, χωρὶς καμμίαν ἐντροπὴν : Τοῦ ἀντιμίλησε ἀναιδέστατα. Ξαπλώθηκε ἀναιδέστατα.

ἀναιδής ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀναιδής.

Ὁ μὴ ἔχων ἐντροπὴν, ἀναίσχυντος : Τί περιμένεις ἀπὸ ἄνθρωπο ἀναιδῆ! Συνών. ἀδιάντροπος, ἀναίσχυντος, ἀνέντροπος, ἀποδιάντροπος, ξεδιάντροπος, ξεσκισμένος (ἰδ. ξεσκίζω), ξετσιπωτος.

ἀναιμία ἢ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀναιμία.

Ὡς ὁρος ἱατρικὸς ἢ νοσηρὰ κατάστασις τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ποσότητος τοῦ αἵματος ἢ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν συστατικῶν του καὶ ἐκδηλουμένη συνήθως δι' ὠχρότητος τοῦ προσώπου : Ὁ δεῖνα ἔχει ἀναιμία - ὑποφέρει ἀπὸ ἀναιμία.

ἀναιμικὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀναιμία καὶ τῆς καταλ. -ικός.

Ὁ πάσχων ἐξ ἀναιμίας : Νέος ἀναιμικός. Γυναῖκα ἀναιμικιά. Παιδάκι ἀναιμικό. Ὅλες τώρα πρὸ γὰ μὸδα κάνουν τοὺς ἀναιμικές. Ἀντίθ. αἵματώδης 1.

ἀνάινος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐς. ἵνα.

Ὁ στερούμενος ἀμυλῶδους συστάσεως, ὁ ὑδαρής, ἐπὶ τροφῶν : Ἀνάινον μαλέζ' (μαλέζι, ἥτοι πρόχειρον φαγητὸν ἐξ ἀλεύρου καὶ ὕδατος, ὑδαρής σούππα, κουρκούτι).

ἀναίρεσι ἢ, λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Σύμ. ἀναίρεσι Λυκ. (Λιβύσσ.)

